

окремому нормативно-правовому акті, що стане й справді підґрунтям рушійної сили якісних змін у нашій країні на краще.

1. Конституція України (Відомості Верховної Ради України, 1996, № 30, ст. 141). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.

2. Сімейний Кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2002, № 21-22, ст.135). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.

3. Проєкт «Про затвердження Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року». URL : https://www.msp.gov.ua/projects/709/?fbclid=IwAR2x8iB1SLA9kNDr5K_tVCCy0L8yN1Py7-030m06O31UvZ7Ht0QLndg0tgg.

4. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису Перунової О. С. УДК159.9:351.741. URL : http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/19079/1/dysertatsiia_perunova.pdf.

Каторжних Назар Леонідович

курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
науковий керівник:

Токар Андрій Анатолійович

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПРАЦІВНИКІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ДІТЕЙ

Одним із пріоритетних завдань, що стоять перед органами Національної поліції, є превентивна робота з дітьми (ювенальна превенція). Це вимагає оновлення існуючих методів і підходів до діяльності відповідних органів та підрозділів поліції, оскільки саме від них безпосередньо залежить здоров'я, безпека та інколи життя дітей. Саме для цього Міністерством внутрішніх справ було прийнято новий Наказ № 1044 від 19.12.2017 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України». Необхідність прийняття цього наказу викликана: по-перше, збільшенням правопорушень щодо дітей, по-друге, збільшенням кількості порушення прав та законних інтересів дітей, по-третє перереформуванням діяльності підрозділів кримінального блоку, спрямованої на роботу з дітьми та забезпечення їх прав та законних інтересів.

Згідно з Наказом № 1044 від 19.12.2017 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції

Україні» основними завданнями підрозділів ЮП є:

1) профілактична діяльність, спрямована на запобігання вчиненню дітьми кримінальних і адміністративних правопорушень, виявлення причин і умов, що цьому сприяють, вжиття в межах своєї компетенції заходів для їх усунення;

2) ведення профілактичного обліку дітей, схильних до вчинення правопорушень та проведення з ними заходів індивідуальної профілактики;

3) участь в установленні місцеперебування дитини в разі її безвісного зникнення чи отриманні даних для цього в межах кримінального провадження, відкритого за фактом її безвісного зникнення;

4) вжиття заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству, вчиненому дітьми та стосовно них, а також жорстокому поводженню з дітьми;

5) вжиття заходів щодо запобігання дитячій бездоглядності, у тому числі здійснення поліцейського піклування щодо неповнолітніх осіб;

6) провадження діяльності, пов'язаної із захистом права дитини на здобуття загальної середньої освіти;

7) взаємодія з іншими підрозділами НПУ, органами державної влади та місцевого самоврядування з питань забезпечення прав та законних інтересів дітей [1].

Виходячи з цих пунктів можна сказати, що підрозділи ювенальної превенції виконують функції охорони, реабілітації, відновлення, примирення.

Специфічна робота інспекторів ювенальної превенції превентивної діяльності полягає у спілкуванні з малолітніми та неповнолітніми, тобто особами до 18 років. Проблема забезпечення прав і свобод дитини безпосередньо пов'язана з адміністративним напрямом поліцейської практики. Специфіка адміністративної діяльності органів МВС полягає у володінні виключними повноваженнями та компетенцією у зазначеній сфері. Окрім того, вони використовують специфічні засоби, способи та методи з метою охорони прав дитини, і лише на основі закону.

Багато таких підрозділів існує в інших країнах із тотожними функціям, повноваженнями та метою: Естонії, США, Польщі, Великобританії. Із метою підвищення фахової підготовки кадрів ДПД Національною поліцією України та Міжнародною програмою підвищення кваліфікації для органів кримінального розслідування Департаменту юстиції США (ICITAP) США та Україна організували навчання окремих категорій поліцейських. Одним із навчально-тематичних планів було «Робота працівника поліції щодо захисту прав та законних інтересів дітей», «Особливості розслідування злочинів проти життя та здоров'я особи, вчинених неповнолітніми та відносно неповнолітніх». Також можна додати, що кожного року здійснюється підвищення кваліфікації поліцейських підрозділів ювенальної превенції на базі вищих навчальних закладів, що підготовлюють майбутніх поліцейських.

За частинами 1, 2, 3 статті 3 Конвенції про права дитини, схваленої

Генеральною Асамблеєю ООН від 20.11.1989 р. : в усіх діях щодо дітей, незалежно від того, здійснюються вони державними чи приватними установами, що займаються питаннями соціального забезпечення, судами, адміністративними чи законодавчими органами, першочергова увага приділяється якнайкращому забезпеченню інтересів дитини. Держави-учасниці зобов'язуються забезпечити дитині такий захист і піклування, які є необхідними для її благополуччя, беручи до уваги права й обов'язки її батьків, опікунів чи інших осіб, які відповідають за неї за законом, і з цією метою вживають всіх відповідних законодавчих і адміністративних заходів. Держави-учасниці забезпечують, щоб установи, служби та органи, відповідальні за піклування про дітей або їх захист, відповідали нормам, установленим компетентними органами, зокрема, у галузі безпеки й охорони здоров'я та з точки зору чисельності й придатності їх персоналу, а також компетентного нагляду [2].

Із вище сказаного можна виділити, що Україна повинна приділяти увагу якнайкращому забезпеченню прав та законних інтересів дитини, а особливо повністю забезпечувати діяльність органів Національної поліції та інших органів у сфері спілкування з дітьми, охорони їх прав та законних інтересів.

Підсумовуючи у висновок/отже, доходимо висновку, основними цілями/стратегією/завданнями України у забезпеченні прав та законних інтересів дітей є удосконалення професійних навичок інспекторів ювенальної превенції превентивної діяльності, співпраця та обмін досвідом із зарубіжними країнами у сфері забезпечення прав та законних інтересів дітей, вищими навчальними закладами, що здійснюють підготовку поліцейських, для підвищення кваліфікації працівників ювенальної превенції, дотримання конвенції про права дитини.

1. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України : наказ МВС України від 19.12.2017 № 1044. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18#Text> (дата звернення: 25.10.2021).

2. Конвенція про права дитини / схвалена Генеральною Асамблеєю ООН : від 20.11.1989 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text (дата звернення: 25.10.2021).